

dagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) antager, kun er stillet pæblikkelig i Bero, indtil man seer, hvad Virkningerne ville blive af den Fæsteforbedringslov, der er given. Det Indviklede i det her behandlede Eiendomsforhold kan ikke berettigge til, at man skulde give en særlig Lov for dette Forhold, og det saameget mindre, hvis den Fortolkning holder stik, som de nuværende Retsklærde gjøre gjældende, at Eieren af Gaarden, hvis han ikke tillige bliver Fæster, har det i sin Vold enten at nedbryde sin Eiendom og tage den med sig, eller at forbre, at den skal overtages ifølge Burdering. Jeg skal tilføie, at enkelte af Stederne paa Samsø ere udflyttede; men der er det bestemt udtrykkeligt i Contracten angaaende Udflytningen, at Gaardene skulle tilhøre Godseieren, hvis han fæster dem bort til en Anden, imod at han giver Vederlag, og om visse specielle Forhold er der afsluttet speciel Contract. Jeg har altsaa hverken udtalt mig for eller imod det almindelige Spørgsmaal; men jeg har udtalt mig imod, at man, efterat man har udtømt de Forhold, hvor Staten har en særlig Berettigelse til at afgjøre Sagen, og efterat man forøvrigt foreløbig har søgt at naae Maalet igjennem frivillige Overeenskomster, da vil gjøre det specielle Forhold paa Samsø til Gjenstand for en exceptionel Lov. Thi man kan dog i Virkeligheden ikke ville give en Lov for de 20 Tønder Hartkorn under Trøiborg, som maaskee ere solgte, allerede medens vi sidde og forhandle om Loven, eller for den anonyme Gaard paa en D, som jeg aldrig før har hørt nævne, og som skulde høre under Grevskabet Langeland. Man kan ikke paapege, at der som et virkelig Object for Loven bliver Andet tilbage end Grevskabet Samsø, og jeg troer, det mangler enhver fornøstlig Hjemmel at søge Forholdet der forandret ved speciel Lov.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) kjender mig fra gammel Tid, og har han nogen Godhed for mig, som jeg troer, mener jeg, det er, fordi han veed, at jeg hverken lader mig true eller lokke fra hvad jeg har Overbeviisning om at være det Rette.

Tscherning: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet for en kort Bemærkning.

Tscherning: Jeg vilde gjerne høre af den ærede Minister, om der ikke findes nogen Fæster paa Samsø, der har betalt eller betaler mere end 16 Rd. pr. Td. Hartkorn, og om den ærede Minister veed, hvad de betale, der give meest, samt om han veed, hvad der begjæres i den senere Tid. Som Indenrigsminister veed han vist alt dette, især nu, da en saadan Sag som denne foreligger til Forhandling.

Indenrigsministeren: Den almindelige Forudsætning, at Indenrigsministeren skulde være speciel Værge for hver enkelt Fæstebonde, har jeg afviiist, og jeg troer at kunne afvise den ikke blot for mit Vedkommende, men for alle tilkommende Indenrigsministre. Det er en Sætning, som Lovgivningen ikke opstiller, og som Ingen vil kunne opfylde. De Oplysninger, som jeg har begjært og faaet, angaae ikke de enkelte Gaarde. Naar jeg iøvrigt skal udtale min personlige Mening, troer jeg, at der er megen Udsigt til, at det vil gaae paa Samsø, som det gif paa Nordfelt, at Gaardene ville blive solgte til Selveiendom efter frivillig Overeenskomst; men jeg kan naturligvis ikke indestaae for Noget i saa Henseende.

Formanden: Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Winther: Jeg frasalder Ordet.

J. N. Hansen: Den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 5te Valgkreds (Mourier-Petersen) opholdt sig noget længe ved den usfuldstændige Betegnelse, i § 1 af det Gods, Loven skulde omhandle, og det gjorde han, uagtet jeg hørte, at han havde lagt Mærke til, at jeg selv udtalte, at det var usfuldstændigt betegnet, og at man til anden Behandling maatte finde en skarpere Betegnelse. Jeg troede, at jeg havde gjort det overflødig at sige det for tredje Gang, men den ærede Rigsdagsmand søgte af mine Ord